

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 3 juli 2003 *

I mål C-457/00,

Konungariket Belgien, företrätt av A. Snoecx, i egenskap av ombud, biträdd av J.-M. De Backer, G. Vandersanden och L. Levi, avocats,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. Rozet, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2001/856/EG av den 4 oktober 2000 om statligt stöd till förmån för Verlipack — Belgien (EGT L 320, 2001, s. 28),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden på fjärde avdelningen C.W.A. Timmermans, tillförordnad ordförande på femte avdelningen, samt domarna D.A.O. Edward, A. La Pergola, P. Jann och S. von Bahr (referent),

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna har avgivit muntliga yttranden vid förhandlingen den 11 juni 2002,

och efter att den 19 september 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Konungariket Belgien har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 18 december 2000, med stöd av artikel 230 första stycket EG väckt talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2001/856/EG av den 4 oktober 2000 om statligt stöd till förmån för Verlipack — Belgien (EGT L 320, 2001, s. 28) (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

Tillämpliga bestämmelser

- 2 I artikel 87.1 EG föreskrivs följande:

”Om inte annat föreskrivs i detta fördrag, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.”

3 I artikel 88 EG föreskrivs följande:

”1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Den skall till medlemsstaterna lämna förslag till lämpliga åtgärder som krävs med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den gemensamma marknadens funktion.

2. Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en stat eller med statliga medel inte är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87, eller att sådant stöd missbrukas, skall den besluta om att staten i fråga skall upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.

Om staten i fråga inte rättar sig efter detta beslut inom föreskriven tid får kommissionen eller andra berörda stater, med avvikelse från artiklarna 226 och 227, hänskjuta ärendet direkt till domstolen.

På begäran av en medlemsstat kan rådet enhälligt besluta att stöd som denna stat lämnar eller avser att lämna skall anses vara förenligt med den gemensamma marknaden, med avvikelse från bestämmelserna i artikel 87 eller de förordningar som avses i artikel 89, om ett sådant beslut är motiverat på grund av exceptionella omständigheter. Om kommissionen beträffande ett sådant stöd redan har inlett det förfarande som avses i första stycket av denna punkt, skall kommissionen — i sådana fall där staten har lämnat in en begäran till rådet — skjuta upp förfarandet till dess rådet har tagit ställning till statens begäran.

Om rådet inte har tagit ställning till nämnda begäran inom tre månader efter det att den inlämnats, skall kommissionen fatta beslut i ärendet.

3. Kommissionen skall underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Om den anser att någon sådan plan inte är förenlig med den gemensamma marknaden enligt artikel 87, skall den utan dröjsmål inleda det förfarande som anges i punkt 2. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande lett till ett slutgiltigt beslut.”

4 I artikel 295 EG föreskrivs följande:

”Detta fördrag skall inte i något hänseende ingripa i medlemsstaternas egendomsordning.”

5 I artikel 9, som gäller ”[u]pphävande av ett beslut”, i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1) föreskrivs följande:

”Kommissionen får upphäva ett beslut som fattats enligt artiklarna 4.2, 4.3, 7.2, 7.3 eller 7.4, efter det att den berörda medlemsstaten har beretts tillfälle att lämna sina synpunkter, om beslutet grundat sig på oriktiga upplysningar som lämnats under förfarandet och som varit avgörande för beslutet....”

- 6 Kommissionen har i *Europeiska gemenskapernas bulletin* (9-1984, s. 98) redogjort för hur den vanligtvis ser på offentliga myndigheters förvärv av kapitalandelar i företag (nedan kallad riktlinjerna).
- 7 Enligt punkt 3.1 i riktlinjerna anses inte förvärv av ett existerande företags samtliga eller enstaka tillgångar utan tillförande av nytt kapital utgöra stöd till detta företag.
- 8 I enlighet med punkt 3.2 i riktlinjerna föreligger inte statligt stöd när tillskottet av nytt kapital i ett företag genomförs enligt villkor som skulle accepteras av en privat investerare som handlar enligt normala marknadsmässiga villkor.
- 9 Enligt punkt 3.3 i riktlinjerna föreligger däremot statligt stöd när tillskottet av nytt kapital i ett företag genomförs enligt villkor som inte skulle accepteras av en privat investerare som handlar enligt normala marknadsmässiga villkor.
- 10 Enligt punkt 3.4 i riktlinjerna kan det inte heller uteslutas att visst förvärv av kapitalandelar inte omfattas av punkterna 3.2 och 3.3. Under vissa omständigheter föreligger emellertid en presumtion för att det faktiskt är fråga om statligt stöd. Detta är bland annat fallet när det statliga aktieförvärvet sker i samband med andra insatser som skall anmälas enligt artikel 88.3 EG.

- 11 Enligt punkt 12 i kommissionens meddelande av den 13 november 1993 till medlemsstaterna angående tillämpningen av artiklarna [87] och [88] i EG-fördraget och artikel 5 i kommissionens direktiv 80/723/EEG på offentliga företag inom industrisektorn (EGT C 307, s. 3) (nedan kallat meddelandet av den 13 november 1993) används ”principen om en investerare som handlar enligt normala marknadsmässiga villkor... regelmässigt för att fastställa om stöd föreligger och, om nödvändigt, stödets storlek”.

- 12 I punkt 25 i meddelandet av den 13 november 1993 preciseras ”att det inte generellt går att skilja mellan ett stöd som ges i form av ett *lån* och ett stöd som ges i form av ett kapitaltillskott. För att avgöra huruvida förvärv av kapitalandelar i ett företag utgör statligt stöd är det lämpligt att använda ett kriterium som grundas på företagets möjligheter att anskaffa de ifrågavarande beloppen på de privata kapitalmarknaderna.”

- 13 I punkt 39 i meddelandet av den 13 november 1993 anges att ”risken för förlust gäller hela lånet (kapitalet) och den förfallna ränta som inte erlagts vid tidpunkten för låntagarens oförmåga att uppfylla sina förpliktelser”. Enligt samma punkt avspeglas den risk som är förenad med lånet vanligen i två olika parametrar, nämligen den tillämpade räntesatsen och den säkerhet som krävts för lånet. När den subjektiva risk som är förenad med lånet är hög är det enligt punkt 40 i nämnda meddelande rimligt att detta avspeglas i de två parametrarna, under förutsättning att omständigheterna i övrigt är desamma. Om så inte är fallet anser kommissionen att det berörda företaget har mottagit en förmån, det vill säga stöd.

- 14 I punkt 41 i meddelandet av den 13 november 1993 föreskrivs att ”stödet motsvarar skillnaden mellan den ränta som företaget egentligen borde erlägga (vilken avgörs av företagets ekonomiska situation och de säkerheter som företaget kan erbjuda) och den ränta som företaget faktiskt erlägger”. I samma punkt preciserar kommissionen att ”[i] det extremfall då ett lån utan säkerhet

beviljas ett bolag som normalt inte skulle kunna få kredit (till exempel med anledning av att det är osäkert huruvida bolaget kommer att kunna betala igen lånet) är lånet i själva verket likvärdigt med en subvention, och kommissionen betraktar det som en sådan". Enligt punkt 42 i meddelandet är långgivarens situation vid beviljandet av lånet avgörande vid bedömningen.

- 15 I tredje stycket i kommissionens meddelande av den 10 augusti 1996 beträffande metoden för fastställande av referensräntan och diskonteringsräntan (EGT C 232, s. 10) (nedan kallat meddelandet av den 10 augusti 1996) anges att referensräntan gör det möjligt att i förväg beräkna den stödnivå som blir resultatet av system med räntesubventioner som gäller lån till investeringar och att denna ränta förväntas återspegla den genomsnittliga nivån för gällande räntesatser för medellånga och långa lån (fem—tio år) med normala säkerheter. Enligt fjärde stycket i detta meddelande beräknas referensräntan sedan den 1 augusti 1996 på grundval av den genomsnittliga avkastningsräntan på statsobligationer på andrahandsmarknaden, efter harmonisering av Europeiska monetära institutet, ökad med ett särskilt tillägg för varje medlemsstat.
- 16 Meddelandet av den 10 augusti 1996 ersattes av kommissionens meddelande av den 9 september 1997 beträffande metoden för fastställande av referensräntan och diskonteringsräntan (EGT C 273, s. 3). Enligt detta meddelande skall referensräntan från och med den 1 augusti 1997 fastställas på grundval av den femåriga interbankräntan ("swap") ökad med ett tillägg, som för den aktuella valutans del är 75 räntepunkter.

Bakgrund till tvisten

- 17 Koncernen Verlipack (nedan kallad Verlipack) var fram till konkursen år 1999 den största tillverkaren av glasförpackningar i Belgien med en marknadsandel på

20 procent i nämnda medlemsstat och 2 procent i Europeiska unionen. Koncernen hade 735 anställda i fabrikena i Ghlin, Jumet och Mol (Belgien). Nämnda fabriker tillhörde alla olika bolag.

- 18 De belgiska myndigheterna förvärvade aktier i Verlipack år 1985. Efter förvärvet ägde staten 49 procent av aktierna. Resterande aktier ägdes av den privatägda koncernen Beaulieu. Till följd av kapitaltillskott från koncernen Beaulieu minskade de belgiska myndigheternas andel successivt. År 1996 överlät regionen Vallonien sina aktier i bolagen Verlipack Ghlin och Verlipack Jumet till koncernen Beaulieu.
- 19 Verlipack hade vid denna tidpunkt drabbats av ekonomiska bekymmer. I september år 1996 ingick koncernen ett avtal om tekniskt stöd med en av Europas ledande tillverkare av glasförpackningar, den tyska koncernen Heye (nedan kallad Heye). I april år 1997 utökades avtalet till att gälla såväl administrativt som finansiellt stöd. Koncernerna Beaulieu och Heye bildade ett holdingbolag (Verlipack I) som stod under Heyes ledning. Ytterligare ett holdingbolag (Verlipack II) bildades av aktieägarna i Verlipack I och regionen Vallonien. Verlipack II tillförde kapital på 350 miljoner BEF.
- 20 Efter att ha granskat dessa åtgärder mot bakgrund av bestämmelserna i artiklarna 87 EG och 88 EG beslutade kommissionen den 16 september 1998 att inte rikta invändningar mot nämnda kapitaltillskott (nedan kallat beslutet av den 16 september 1998). I beslutet uppgav kommissionen att de aktuella åtgärderna var förenliga med de riktlinjer som institutionen hade utarbetat avseende statliga kapitaltillskott. Kommissionen konstaterade bland annat att en privat investerare som handlar enligt normala marknadsmässiga villkor hade kunnat göra det kapitaltillskott som regionen Vallonien hade genomfört. Dessutom visade den privata investeraren Heyes samtida åtagande, att i Verlipack I förvärva ett majoritetsintresse motsvarande ett värde på 500 miljoner BEF, att det fanns utsikter att Verlipack i framtiden skulle gå med vinst och överleva.

- 21 Enligt media och flera klagomål drabbades Verlipacks produktionsanläggningar av nya förluster under år 1998. En av klagandena gjorde dessutom gällande att Heyes kapitaltillskott till Verlipack I i april år 1997 i själva verket härrörde från medel som hade tillhandahållits av regionen Vallonien i form av två lån på 250 miljoner BEF.
- 22 Konungariket Belgien lämnade därefter närmare upplysningar avseende Verlipacks utveckling och den kritik som hade riktats mot lånen till Heye. Konungariket Belgien uppgav bland annat att de 500 miljoner BEF som Heye hade investerat i bolaget Verlipack I härrörde från två lån från Société régionale d'investissement de Wallonie (nedan kallat SRIW).
- 23 Det första lånet beviljades den 27 mars 1997 och gällde 250 miljoner BEF. Lånet löpte på fem år mot en fast ränta på 5,1 procent jämte ett risktillägg på 1 procent. Lånet skulle finansiera kapitaltillförseln i anläggningarna i Ghlin och Jumet och investeringar i Verlipacks tre produktionsanläggningar, däribland den i Mol i Flandern. Låneavtalet innehöll en klausul om villkorlig skuldeftergift. Enligt klausulen upphörde Heyes återbetalningsskyldighet gentemot SRIW, om Verlipack II och de tre tillverkningsbolagen hade försatts i konkurs den dag då en del av skulden förföll till betalning. Enligt klausulen förband sig SRIW att efterge den resterande skulden under förutsättning att Heye fram till detta datum hade erlagt de belopp (avbetalning på skulden och ränta) som förfallit till betalning i vederbörlig ordning. Enligt avtalet skulle klausulen emellertid inte tillämpas om majoritetsägaren i Heyes avsiktligen hade orsakat konkursen genom att driva verksamheten på ett sätt som lett till att tillverkningen flyttats till tredje land.
- 24 Det andra lånet beviljades Heye av SRIW den 28 mars 1997 och hade en löptid på tio år och en ränta motsvarande den BIBOR-ränta (räntesats som tjänar som bas på den belgiska bankmarknaden) som gäller den första arbetsdagen varje

halvår av skuldens löptid plus 1,5 procent. Låntagaren kunde emellertid när som helst från och med det sjätte året välja att betala en fast ränta på 7 procent per år, en räntesats som i sådana fall skulle gälla till dess att lånet helt hade betalats tillbaka. I låneavtalets klausul om medlens användning angavs att hela det lånade beloppet, precis som det första lånet, skulle användas till att finansiera kapitaltillförseln i anläggningarna i Ghlin och Jumet och investeringar i Verlipacks tre produktionsanläggningar. Enligt låneavtalets klausul om när lånet förfaller till omedelbar betalning hade SRIW rätt att begära omedelbar återbetalning av sina fordringar under vissa förutsättningar, bland annat vid åsidosättande av klausulen om medlens användning.

- 25 I en skrivelse av den 1 juli 1999 informerade kommissionen Konungariket Belgien om att den ämnade inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 88.2 EG med anledning av regionen Valloniens ingripanden. Tre klagande, Heye och Konungariket Belgien inkom med yttranden efter det att förfarandet hade inletts.
- 26 I januari år 1999, det vill säga i god tid före det att ovannämnda skrivelse skickades, försattes bolagen i koncernen Verlipack i konkurs. I maj år 1999 likviderades Verlipack II.

Det ifrågasatta beslutet

- 27 I punkt 98 i skälen till det ifrågasatta beslutet konstaterade kommissionen att det kapitaltillskott som regionen Vallonien genomförde i april år 1997 till förmån för Verlipack samt de två lån som SRIW beviljade Heye i mars år 1997 för att detta företag skulle kunna skjuta till kapital till Verlipack (nedan kallade de ifrågasatta lånen) härrörde från offentliga resurser.

- 28 I punkt 99 i skälen till det ifrågasatta beslutet uppgav kommissionen att man, i enlighet med riktlinjerna, kan utgå från att det rör sig om statligt stöd när förvärvet av aktier sker i samband med andra insatser som skall anmälas enligt artikel 88.3 EG. Kommissionen ansåg att det fanns en presumtion för att de ifrågasatta lånen till Heye, vilka skulle finansiera ett kapitaltillskott till Verlipack, utgjorde stöd som, i kombination med det kapitaltillskott till Verlipack som genomfördes av regionen Vallonien, borde ha anmälts till kommissionen.
- 29 I punkterna 101—114 i skälen till det ifrågasatta beslutet tog kommissionen ställning till om de aktuella ingripandena var förenliga med principen om en privat investerare.
- 30 I punkt 102 anförde kommissionen att varje stöd som beviljas av en medlemsstat och som inte stämmer överens med en privat investerares agerande gynnar det mottagande företaget, och kan påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen, i den mening som avses i artikel 87.1 EG. I punkt 103 konstaterades att så är fallet när ett tillskott av kapital till företag med både privata och offentliga aktieägare gör att den offentliga ägarandelen blir väsentligt större än från början och minskningen av den privata ägarandelen till stor del beror på de dåliga vinstutsikterna för företagen. Detta framgår tillika av riktlinjerna.
- 31 Kommissionen konstaterade i punkt 106 att Heye sedan tiden för företagets inträde i Verlipack II i april år 1997 hade minskat sitt relativa engagemang i nämnda holdingbolag. Med tanke på klausulerna om medlens användning (lånen till Heye skulle finansiera kapitaltillskottet till Verlipack), ansåg kommissionen i punkt 111 att Heye och bolaget Verlipack II endast hade vidarebefordrat medlen till Verlipack. Verlipack skulle därmed betraktas som mottagare av lånen eftersom detta bolag ensamt hade kommit i åtnjutande av medlen.

- 32 Mot bakgrund av dessa överväganden anförde kommissionen i punkt 112 att en långivare varken skulle ha förvärvat en kapitalandel motsvarande 350 miljoner BEF eller lånat ut ett riskkapital motsvarande 500 miljoner BEF genom att täcka 50 procent av risken om Verlipacks lönsamhetsutsikter inte hade visat sig vara goda. Kommissionen konstaterade i punkt 114 att Konungariket Belgien inte hade agerat som en privat investerare som handlar enligt normala marknads-mässiga villkor.
- 33 Vad avser det första ifrågasatta lånet, vilket gällde 250 miljoner BEF, konstaterade kommissionen i punkt 115 i skälen till det ifrågasatta beslutet att låneavtalet innehöll en klausul om skuldeftergift för det fall Verlipack gick i konkurs. Kommissionen bedömde att ingen långivare skulle ha accepterat en klausul om skuldeftergift av 250 miljoner BEF vid indirekt finansiering av ett kapitaltillskott till en koncern som Verlipack, vars rörelseresultat visade att koncernen hade ekonomiska bekymmer. Följaktligen konstaterade kommissionen i punkt 116 i skälen att det lån som Heye hade erhållit för att finansiera ett kapitaltillskott till Verlipack utgjorde stöd till förmån för denna koncern i enlighet med artikel 87.1 EG.
- 34 Vad avser det andra ifrågasatta lånet, vilket också gällde 250 miljoner BEF, erinrade kommissionen om att lånet beviljades i mars år 1997 till en räntesats på 4,92 procent för perioden den 28 mars—den 31 september 1997 och på 5,30 procent för perioden den 1 oktober 1997—den 30 september 1998. Jämförelsen mellan marknadsvillkoren och villkoren för nämnda lån skulle, enligt kommissionen, göras med utgångspunkt i tidpunkten för lånens beviljande, det vill säga den 27 och den 28 mars 1997. Vid dessa datum uppgick den tillämpade referensräntan i Belgien till 7,21 procent. Med en löptid på tio år, varav tre amorteringsfria år, och en varierande räntesubvention innehöll detta lån, enligt kommissionen, ett stöds slag på 2,85 procent brutto, vilket motsvarar 7,125 miljoner BEF. Dessutom konstaterade kommissionen att det i låneavtalet inte sades något om att Heye skulle erbjuda en säkerhet för det belopp som SRIW lånat ut. Även med beaktande av skrivelsen från Heyes bank, där företagets solvens intygades, tvivlade kommissionen på att ett privat finansiellt institut skulle ha tagit en sådan risk utan någon säkerhet.

- 35 Efter att ha konstaterat att lånen inte omfattades av undantagen i artikel 87.2 och 87.3 EG konstaterade kommissionen inledningsvis, i punkt 141 i skälen till det ifrågasatta beslutet, att regionen Valloniens kapitaltillskott på 350 miljoner BEF till förmån för Verlipack, i kombination med beviljandet av de två ifrågasatta lånen som också härrörde från offentliga resurser, skulle betraktas som stöd enligt artikel 87.1 EG. Detta berodde på att regionen Valloniens kapitaltillskott genomfördes på villkor som skulle varit oacceptabla för en privat investerare i en marknadsekonomi.
- 36 I punkt 142 i nämnda skäl anförde kommissionen därefter att beviljandet av det första ifrågasatta lånet, vars egentliga mottagare var Verlipack, utgjorde stöd enligt artikel 87.1 EG, eftersom en privat investerare normalt sett inte skulle ha accepterat en klausul om skuldeftergift för det fall Verlipack gick i konkurs.
- 37 Avslutningsvis konstaterade kommissionen i punkt 143 i samma skäl att beviljandet av det andra ifrågasatta lånet, vilket gällde samma summa som det första och vars egentliga mottagare också var Verlipack, innehöll ett stödinslag på 7,125 miljoner BEF. Med tanke på avsaknaden av säkerheter kan inte heller detta agerande av SRIW jämnställas med en privat investerares.
- 38 Under dessa omständigheter valde kommissionen att anta det ifrågasatta beslutet. Artiklarna 1—5.1 i detta beslut har följande lydelse:

”Artikel 1

Kommissionens beslut av den 16 september 1998 att inte göra några invändningar mot kapitaltillskottet till förmån för Verlipack upphävs enligt artikel 9 i

rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget.

Artikel 2

Det statliga stöd som Belgien har genomfört till förmån för koncernen Verlipack till ett belopp av 8 676 273 euro (350 miljoner BEF) är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 3

Det statliga stöd som Belgien har genomfört till förmån för koncernen Verlipack till ett belopp av 6 197 338 euro (250 miljoner BEF) är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 4

Det statliga stöd som Belgien har genomfört till förmån för koncernen Verlipack till ett belopp av 6 197 338 euro (250 miljoner BEF) innehåller ett stödsinslag på 176 624 euro (7,125 miljoner BEF) som är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 5

1. Belgien skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagaren återkräva det stöd som avses i artiklarna 2—4 och som olagligen redan utbetalats till stödmottagaren.”

Parternas yrkanden

- 39 Konungariket Belgien har yrkat att domstolen skall ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet och förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.
- 40 Konungariket Belgien har till stöd för sin talan gjort gällande att kommissionen åsidosatte artiklarna 87 EG och 295 EG när den slog fast att regionen Valloniens ingripanden utgjorde statligt stöd. Konungariket Belgien har särskilt betonat att kommissionen, å ena sidan, begick ett misstag när den slog fast att SRIW inte agerade som en privat investerare vid beviljandet av de ifrågasatta lånen samt, å andra sidan, felaktigt fastställt att Verlipack var den faktiska mottagaren av de belopp som avses i artiklarna 2—4 i det ifrågasatta beslutet. Konungariket Belgien anser dessutom att kommissionen åsidosatte sin motiveringsskyldighet på flera punkter.
- 41 Kommissionen har yrkat att domstolen skall ogilla talan och förplikta Konungariket Belgien att ersätta rättegångskostnaderna.

Den första grunden: Åsidosättande av artiklarna 87 EG och 295 EG

Den första grundens första del: Presumtionen att de ifrågasatta lånen utgjorde statligt stöd

- 42 Konungariket Belgien har gjort gällande att kommissionen gjorde sig skyldig till en felaktig tolkning av begreppet statligt stöd och avgjorde ärendet i sak på förhand, i strid med artiklarna 87 EG och 295 EG, genom att, i punkt 99 i skälen till det ifrågasatta beslutet, presumera att de två ifrågasatta lånen utgjorde stöd med anledning av att regionen Vallonien hade genomfört ett kapitaltillskott till förmån för Verlipack II.
- 43 Domstolen konstaterar att kommissionen i punkt 99 i det ifrågasatta beslutet erinrade om innehållet i punkt 3.4 i riktlinjerna, vilken institutionen med rätta bedömde var tillämplig på de aktuella ingripandena.
- 44 Den aktuella punkten i skälen till det ifrågasatta beslutet inleder den del av beslutet som rör bedömningen av stödet. I denna del tog kommissionen ställning till villkoren för beviljandet av de två ifrågasatta lånen och konstaterade efter en djupgående analys att villkoren i fråga var oförenliga med principen om en privat investerare. Därmed saknas bevis för att kommissionen avgjorde ärendet i sak på förhand i strid med artiklarna 87 EG och 295 EG.
- 45 Under dessa omständigheter kan talan inte bifallas på den första grundens första del.

Den första grundens andra del: Felaktig tillämpning av kriteriet avseende en privat investerare

- 46 Konungariket Belgien har gjort gällande att kommissionen felaktigt tillämpade kriteriet avseende en privat investerare. Enligt Konungariket Belgien studerade SRIW noga handlingarna rörande Heyes finansiering av Verlipack med utgångspunkt i den affärsplan och de handlingar som Heye hade tillhandahållit. Vid tidpunkten för beviljandet av de två ifrågasatta lånen förelåg flera omständigheter som visade att handlingarna var tillförlitliga och att kommissionen hade erhållit detaljerad information om dessa omständigheter.
- 47 För att fastställa huruvida kommissionen tillämpade kriteriet avseende en privat investerare korrekt, skall domstolen ta ställning till huruvida en privat investerare, som förfogar över samma information rörande Verlipacks finansiella situation som regionen Vallonien förfogade över vid tidpunkten för beviljandet av de två ifrågasatta lånen, skulle ha beviljat dessa på samma villkor.
- 48 Vad avser Verlipacks ekonomiska situation framgår bland annat, av en intern skrivelse av den 7 januari 1997 ställd till SRIW:s styrelse, att beviljandet av de två ifrågasatta lånen, vilka var avsedda för Verlipacks omstrukturering, var förenat med stora risker. Enligt skrivelsen hade koncernen Beaulieu, trots betydande investeringar, misslyckats med att höja produktkvaliteten och med att uppnå normal produktivitet eller ekonomiska resultat som ingav visst framtidshopp för Verlipack. I skrivelsen uppgavs att Heyes övertagande av Verlipack var enda och sista chansen att förhindra konkurs.
- 49 Det var under dessa omständigheter som de vallonska myndigheterna beviljade det första ifrågasatta lånet, vilket innehöll en klausul om skuldeftergift för det fall koncernen Verlipack gick i konkurs, liksom det andra ifrågasatta lånet utan att kräva någon säkerhet från Heye.

50 Under dessa omständigheter anser domstolen att Konungariket Belgien inte har visat att kommissionen felaktigt tillämpade kriteriet avseende en privat investerare när den slog fast att de vallonska myndigheterna beviljade de två ifrågasatta lånen på villkor som inte skulle accepterats av en privat investerare som handlar enligt normala marknadsmässiga villkor.

51 Talan kan således inte bifallas på den första grundens andra del.

Den första grundens tredje del: Verlipack har felaktigt ansetts vara mottagare av de två ifrågasatta lånen

52 Konungariket Belgien har gjort gällande att uppgiften i punkt 109 i skälen till det ifrågasatta beslutet, att Verlipack utgör den faktiska mottagaren av de allmänna medel som ställts till Heyes förfogande, bygger på en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna. I andra hand har Konungariket Belgien gjort gällande att uppgiften bygger på en felaktig tolkning av begreppet mottagare.

53 Med tanke på att de flesta låneavtal innehåller en klausul om medlens användning kan klausulen i sig inte ifrågasättas. Heye utgör utan tvivel den verkliga gäldenären i förhållande till SRIW. Heye är för övrigt skyldig att betala igen lånen oberoende av den klausul om skuldeftergift som finns i det första låneavtalet. Av detta följer enligt Konungariket Belgien att det är nödvändigt att ta ställning till huruvida stöd föreligger och, för att göra detta, undersöka ingripandet mot bakgrund av de omständigheter som utmärker transaktionen, innan det är möjligt att peka ut mottagaren av stödet.

54 Konungariket Belgien har också gjort gällande att det ifrågasatta beslutet inte kan verkställas om Verlipack skall anses vara mottagare av de ifrågasatta lånen.

- 55 Domstolen anser att de företag som faktiskt kommit i åtnjutande av det statliga stödet skall identifieras för att fastställa vem som är stödmottagare.
- 56 Även om klausuler om medlens användning är fullt legitima kan kommissionen beakta lydelsen av dessa för att fastställa vilket företag som är mottagare av stödet.
- 57 Det är möjligt att en sådan analys leder till slutsatsen att mottagaren av det statliga stödet är en annan än låntagaren. Med hänsyn till att artikel 87.1 EG förbjuder stöd från medlemsstater eller stöd som ges med statliga medel, av vilket slag de än är, är det inte nödvändigt att ett sådan slutsats föregås av ett konstaterande av att ingripandet utgör statligt stöd i förhållande till låntagaren.
- 58 I förevarande fall konstaterade kommissionen i punkterna 109 och 111 i skälen i det ifrågasatta beslutet att Heye, med tanke på klausulerna om medlens användning, var skyldig att vidarebefordra de medel som SRIW hade lånat företaget till Verlipack, så att denna koncern kunde omstruktureras.
- 59 Domstolen noterar vidare att Konungariket Belgien inte har bestridit att dessa medel faktiskt vidarebefordrades till Verlipack.
- 60 Därmed anser domstolen att kommissionen med rätta konstaterade att det var Verlipack som faktiskt kom i åtnjutande av de statliga medlen i fråga.

61 Avslutningsvis påpekar domstolen att de svårigheter vad avser återvinnandet av stödet som uppkommer till följd av att Verlipack bedömts vara stödmottagare inte påverkar giltigheten av kommissionens slutsats.

62 Under dessa omständigheter kan talan inte vinna bifall på den första grundens tredje del.

Den första grundens fjärde del: Motsägelsen mellan det ifrågasatta beslutet och beslutet av den 16 september 1998

63 Konungariket Belgien har hävdatt att kommissionen var inkonsekvent när den först, i beslutet av den 16 september 1998, slog fast att Verlipack var tillräckligt lönsam i april år 1997 och sedan, i punkt 115 i skälen till det ifrågasatta beslutet, konstaterade att koncernens rörelseresultat var sådana i mars år 1997 att ingen långivare skulle ha beviljat det första ifrågasatta lånet. De ekonomiska villkoren var nämligen desamma vid denna tidpunkt. Utsikterna för att koncernen skulle bli lönsam var godtagbara. Konungariket Belgien anser därmed att kommissionen gjorde sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna, åsidosatte motiveringsskyldigheten, tolkade begreppet statligt stöd felaktigt samt åsidosatte rättssäkerhetsprincipen.

64 Enligt Konungariket Belgien gjorde sig kommissionen i vilket fall som helst skyldig till en felaktig tolkning av begreppet statligt stöd när den slog fast att hela det första lånet utgjorde sådant stöd. Med tanke på att Heyes finanser var goda skall stöddelen av lånet endast anses motsvara skillnaden mellan referensräntan och den marknadsmässiga ränta som låntagaren skulle ha erhållit efter beaktande av återbetalningsvillkoren. Klausulen om skuldeftergift utgjorde dessutom en mindre risk än vad kommissionen uppfattade, eftersom klausulen inte utgjorde något hinder mot återbetalning av lånet vid SRIW:s förtida hävning av avtalet med Heye.

- 65 Domstolen erinrar å ena sidan om att beslutet av den 16 september 1998 upphävdes med stöd av artikel 9 i förordning nr 659/1999 till följd av att det vilade på felaktiga uppgifter som hade lämnats under förfarandet. Med tanke på att skillnaderna i de två besluten, vad avser bedömningen av Verlipacks ekonomiska situation, föranleddes av uppgifter som lämnades i ett senare skede, kan besluten inte anses vara motsägelsefulla.
- 66 Domstolen erinrar å andra sidan om att Heye, enligt klausulen om skuldeftergift i det första låneavtalet, saknade skyldighet att återbetala de belopp som koncernen var skyldig SRIW om Verlipack försattes i konkurs. Den risk som hängde samman med lånet var således kopplad till Verlipacks ekonomiska situation, snarare än till Heyes. Av det ifrågasatta beslutet framgår att Verlipacks ekonomiska situation var allt annat än god vid tidpunkten för beviljande av lånet och att SRIW kände till detta. Dessa uppgifter har inte ifrågasatts av sökanden.
- 67 Under dessa omständigheter konstaterade kommissionen med rätta att SRIW tog en avsevärd risk när det beviljade det första ifrågasatta lånet och att ingen långivare skulle ha tagit en sådan risk.
- 68 Talan kan således inte bifallas på den första grundens fjärde del.

Den första grundens femte del: Tillämpningen av en felaktig referensränta

- 69 Konungariket Belgien har ifrågasatt kommissionens beslut att på lånet av den 28 mars 1997 tillämpa den referensränta på 7,21 procent som gällde under det

första halvåret år 1997. Sökanden har gjort gällande att kommissionen tillämpade nämnda referensränta utan att beakta villkoren för beviljande av de två ifrågasatta lånen mot bakgrund av de handlingar och synpunkter som hade lämnats av de belgiska myndigheterna inom ramen för förfarandet i artikel 88 EG. Vidare underlät kommissionen att kommentera de skrivelser från diverse banker som behandlade denna fråga samt en undersökning av bolaget KPMG rörande det sätt på vilket referensräntor fastställs i samband med stödordningar för företag inom Europeiska unionen. Därmed åsidosatte kommissionen enligt sökanden motiveringsskyldigheten. Genom att automatiskt tillämpa referensräntan avstod kommissionen dessutom från att utnyttja det utrymme för skönmässig bedömning som den förfogar över enligt artikel 87 EG och feltolkade kriteriet avseende en privat investerare.

- 70 Enligt bolaget KPMG:s undersökning motsvarade inte den anmärkningsvärt höga referensräntan den marknadsmässiga räntan vid denna tidpunkt. Konungariket Belgien har tillagt att kommissionen mot bakgrund av undersökningen beslutade att ändra det sätt på vilket referensräntor fastställs från och med den 1 augusti 1997. Sökanden har dessutom uppgett att de belgiska myndigheterna överlämnade två skrivelser till kommissionen. I skrivelserna, som kom från banken Artesia respektive Crédit à l'industrie, konstaterades att räntesatsen motsvarade marknadsräntan samt den referensränta som enligt beslut av kommissionen skulle tillämpas från den 1 augusti 1997. Konungariket Belgien har vidare erinrat om att de belgiska myndigheterna överlämnade en skrivelse från Dresdner Bank till kommissionen, i vilken banken intygade att den beviljade lån på mellan 10 och 99 miljoner tyska mark utan att kräva säkerhet. Därmed anser Konungariket Belgien att kommissionens invändning om att SRIW inte erhöll någon säkerhet inte kan godtas.
- 71 Domstolen erinrar om att referensräntan används för att beräkna det stöd som följer av system med räntesubventionerade investeringslån. I det ifrågasatta beslutet tillämpade kommissionen den referensränta som hade beräknats med hjälp av de kriterier som kommissionen redogjorde för i meddelandet av den 10 augusti 1996, vilket var tillämpligt på lånet som beviljades den 28 mars 1997.
- 72 Av skäl som hänför sig till rättssäkerhet och likabehandling anser kommissionen som regel att den referensränta som är giltig under en viss period skall tillämpas på alla lån som beviljas under denna period.

- 73 Det framgår dessutom av punkt 117 i skälen i det ifrågasatta beslutet att kommissionen tillämpade referensräntan mot bakgrund av låneavtalets särdrag, nämligen en löptid på tio år, varav tre var amorteringsfria, varierande räntesubvention och avsaknaden av krav på att Heye skulle ställa säkerhet.
- 74 Sökanden kan, med tanke på dessa särdrag, inte anses ha visat att kommissionen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den slog fast att det ifrågasatta lånet hade ett inslag av statligt stöd, trots att den ränta som togs ut var helt normal.
- 75 Därmed var det befogat att tillämpa den referensränta som var giltig vid tidpunkten för beviljandet av det ifrågasatta lånet av den 28 mars 1997. Ingen av de skrivelser från olika banker som Konungariket Belgien har åberopat kullkastar denna slutsats.
- 76 Under dessa omständigheter kan talan inte bifallas på den första grundens femte del.

Den första grundens sjätte del: Kommissionens underlåtelse att undersöka de aktuella ingripandena vart och ett för sig

- 77 Konungariket Belgien har gjort gällande att kommissionen behandlade ingripandena, vars rättsliga natur markant skiljer sig från varandra, som om de vore ett och samma trots att de borde ha bedömts vart och ett för sig. Kommissionen har, enligt sökanden, vid utvärderingen av regionen Valloniens kapitaltillskott behandlat de två ifrågasatta lånen som kapitaltillskott till direkt förmån för Verlipack. Därmed feltolkade kommissionen begreppet statligt stöd.

- 78 Domstolen konstaterar att samtliga aktuella ingripanden, det vill säga de två ifrågasatta lånen och kapitaltillskottet, ägde rum i princip samtidigt och härrörde från två inrättningar som är nära förbundna med varandra och vars syfte var ett och samma, nämligen att få till stånd en omstrukturering av Verlipack som hade allvarliga ekonomiska bekymmer.
- 79 Precis som kommissionen har uppgett i punkt 3.4 i riktlinjerna föreligger en presumtion för att det är fråga om stöd när det statliga aktieförvärvet sker i samband med andra insatser som skall anmälas enligt artikel 88.3 EG.
- 80 Under dessa omständigheter gjorde kommissionen rätt i att beakta båda de ifrågasatta lånen vid bedömningen av kapitaltillskottets överensstämmelse med artikel 87 EG.
- 81 Av detta följer att talan inte kan bifallas på den första grundens sjätte del.

Den första grundens sjunde del: Uppenbart oriktig bedömning av arten av de ingripanden som kan hänföras till offentliga resurser

- 82 Konungariket Belgien har anfört att kommissionen utan motivering omvärderade de aktuella ingripandenas rättsliga och ekonomiska art genom att slå fast att Heye inte hade tillfört riskkapital, utan medel som härstammade från offentliga resurser.

- 83 Domstolen nöjer sig med att konstatera att kommissionen i punkterna 101 och 106 i skälen till det ifrågasatta beslutet med rätta slog fast att kapitalet till de två ifrågasatta lånen inte kom från en privat långivare utan från en offentlig inrättning, nämligen SRIW, vilken inte kan jämföras med en privat investerare. Kommissionens slutsats kan inte anses utgöra en omotiverad omvärdering av de aktuella ingripandena.
- 84 Under dessa omständigheter kan talan inte bifallas på den första grundens sjunde del.

Den första grundens åttonde del: Uppenbart oriktig bedömning av de privata delägarnas faktiska deltagande

- 85 Konungariket Belgien har för det första hävdade att kommissionen saknar grund för uttalandet i punkt 106 i skälen till det ifrågasatta beslutet. Kommissionen anförde här att Heye, genom att vända sig till SRIW för finansiering, minskade sitt engagemang från tiden för bolagets inträde i Verlipack. Med tanke på att lånen skulle betalas igen på marknadsmissiga villkor anser sökanden att uttalandet saknar grund. Heye svarade dessutom enligt Konungariket Belgien för genomförandet av ett stort investeringsprogram, vilket nödvändiggjorde en avsevärd kapitalökning.
- 86 Konungariket Belgien har för det andra gjort gällande att kommissionen begick ett misstag i såväl rättsligt som ekonomiskt hänseende när den i punkterna 108—110 i skälen till det ifrågasatta beslutet slog fast att Heye endast hade agerat som mellanhand och att företaget i fråga inte hade skjutit till riskkapital till Verlipack. Därmed gjorde sig kommissionen skyldig till en uppenbart oriktig bedömning när den bedömde att de privata delägarna i regionen Vallonien minskade sitt engagemang från mars månad år 1997.

- 87 För det tredje har Konungariket Belgien gjort gällande att kommissionens ståndpunkt är motsägelsefull. Trots att kommissionen verkar anse att de två ifrågasatta lånen utgör kapitaltillskott från regionen Vallonien behandlade institutionen dessa som lån vid utvärderingen av villkoren för beviljande av desamma. Utvärderingen syftade till att klargöra huruvida lånet hade ett inslag av stöd. Kommissionen borde alltså medge, att om Heye eventuellt kan anses vara mottagare av stöd som döljer sig i dessa lån, skall kapitaltillskottet på 515 250 000 BEF anses utgöra en separat investering, vilken gjordes av ett privat bolag i långsiktigt vinstsyfte.
- 88 Konungariket Belgien har för det fjärde gjort gällande att kommissionen också förde ett motsägelsefullt resonemang när den slog fast att en privat investerare varken skulle ha skjutit till kapital motsvarande 350 miljoner BEF eller lånat ut riskkapital motsvarande 500 miljoner BEF, trots att kommissionen i fråga om den senare summan hade konstaterat att endast 257 125 000 BEF (250 miljoner BEF + 7,125 miljoner BEF) utgjorde statligt stöd.
- 89 Avseende det första argumentet erinrar domstolen om att det framgår av punkt 106 i skälen till det ifrågasatta beslutet att kommissionen konstaterade att Heye hade minskat sitt relativa engagemang genom att endast täcka 50 procent av risken för företagets investering i Verlipack. Även mot bakgrund av de omständigheter som har åberopats av Konungariket Belgien kan detta konstaterande inte anses utgöra en uppenbart oriktig bedömning.
- 90 Avseende det andra och det tredje argumentet hänvisar domstolen till punkterna 55—62 samt 78 och 79 i förevarande dom. I dessa punkter förklarar domstolen dels varför kommissionen hade rätt att beakta de ifrågasatta lånen vid bedömningen av kapitaltillskottets överensstämmelse med artikel 87 EG, dels varför kommissionen hade rätt när den konstaterade att det var Verlipack, och inte Heye, som var mottagare av det statliga stödet.

- 91 Avseende det fjärde argumentet konstaterar domstolen att det ifrågasatta beslutet inte är motsägelsefullt med anledning av att kommissionen konstaterade att en privat investerare inte skulle ha lånat ut kapital motsvarande summan av de två ifrågasatta lånen och att denna summa inte i sin helhet utgjorde stöd.
- 92 Talan kan således inte bifallas på den första grundens åttonde del. Detta innebär att den första grunden skall underkännas i sin helhet.

Den andra grunden: Åsidosättande av motiveringskyldigheten

- 93 Konungariket Belgien har gjort gällande att kommissionen åsidosatte motiveringskyldigheten enligt artikel 253 EG på fyra olika sätt vid antagandet av det ifrågasatta beslutet.
- 94 För det första pekade kommissionen, utan närmare förklaring, i det ifrågasatta beslutet ut Verlipack som mottagare av de två ifrågasatta lånen. Därmed var det omöjligt att med beslutets hjälp identifiera det bolag från vilket de aktuella stöden enligt kommissionen skall återvinnas.
- 95 För det andra har Konungariket Belgien gjort gällande att artikel 4 i det ifrågasatta beslutet innehåller uppenbart motsägelsefulla uppgifter. I artikeln uppges nämligen att "[d]et statliga stöd som Belgien har genomfört till förmån för koncernen Verlipack till ett belopp av 6 197 338 euro (250 miljoner BEF) innehåller ett stödinslag på 176 624 euro (7,125 miljoner BEF) som är oförenligt med den gemensamma marknaden".

- 96 För det tredje utgör det ifrågasatta beslutet enligt sökanden en exakt avskrift av den ståndpunkt som kommissionen gav uttryck för när den inledde det formella granskningsförfarandet. Kommissionen tycks därför inte ha beaktat de handlingar, förklaringar och argument som de belgiska myndigheterna inkom med under förfarandet.
- 97 För det fjärde har Konungariket Belgien hävdade att kommissionen, i samband med att den antog det ifrågasatta beslutet, underlät att undersöka vilka konsekvenser vart och ett av de aktuella ingripandena skulle få för konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen nöjde sig med att, i punkterna 102 och 103 i skälen, i teoretiska och allmänna ordalag hänvisa till de kriterier som nämns i riktlinjerna. Konungariket Belgien har gjort gällande att kommissionen i det ifrågasatta beslutet inte ens beskriver den berörda marknaden. Enligt sökanden var en undersökning extra angelägen i förevarande fall eftersom kommissionen år 1998 beslutade att inte framställa några invändningar mot den av regionen Vallonien finansierade kapitalökningen i Verlipack II.
- 98 Avseende den första invändningen konstaterar domstolen att det följer av det ifrågasatta beslutet att de olagliga stöden skall återvinnas från Verlipack, vilken består av holdingbolagen Verlipack I och II, samt deras dotterbolag.
- 99 Om Konungariket Belgien verkligen hade svävat i tvivelsmål om detta hade den hur som helst, liksom varje annan medlemsstat som stöter på svårigheter vid verkställandet av ett föreläggande om återkrav, kunnat förelägga kommissionen dessa svårigheter för bedömning. I ett sådant fall skall nämligen kommissionen och medlemsstaten i fråga, enligt skyldigheten till lojalt samarbete som särskilt föreskrivs i artikel 10 EG, samarbeta i god anda för att övervinna svårigheterna under iakttagande av fördragets bestämmelser och särskilt de bestämmelser som gäller stöd (dom av den 21 mars 1991 i mål C-308/88, Italien mot kommissionen, REG 1991, s. I-1433, punkt 58; svensk specialutgåva, volym 11, s. I-115).

- 100 Avseende den andra invändningen konstaterar domstolen att det rör sig om ett skrivfel, vilket kommissionen har medgett. Skrivfelet är emellertid inte sådant att det föreligger en risk för att det ifrågasatta beslutet skall missförstås. Det framgår nämligen klart och tydligt av skälen till detta beslut, och särskilt av punkt 143, att det är SRIW:s lån på 250 miljoner BEF till Heye som innehåller ett inslag av statligt stöd på 7,125 miljoner BEF.
- 101 Avseende den tredje invändningen konstaterar domstolen, i likhet med generaladvokaten i punkt 117 i förslaget till avgörande, att kommissionen vid flera tillfällen i det ifrågasatta beslutet, i anslutning till bedömningen av de aktuella ingripandena, vinnlade sig om att bemöta de argument som de belgiska myndigheterna och andra parter hade inkommit med under det administrativa förfarandet.
- 102 Avseende den fjärde och sista invändningen konstaterar domstolen att det är klarlagt att Konungariket Belgien åberopade denna invändning för första gången i repliken. Icke desto mindre utgör avsaknaden av, eller en bristfällig, motivering som hindrar den rättsliga kontrollen, en grund som är knuten till tvingande rätt och som kan, och till och med måste, undersökas ex officio av gemenskapsdomstolarna (dom av den 20 februari 1997 i mål C-166/95 P, kommissionen mot Daffix, REG 1997, s. I-983, punkt 24). Därmed skall domstolen ta ställning också till denna invändning.
- 103 Domstolen erinrar om att det, även om det i vissa fall kan framgå av själva de förhållanden under vilka stödet beviljades att stödet är av sådant slag att det kan påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrída eller hota att snedvrída konkurrensen, åligger kommissionen att åtminstone redogöra för dessa omständigheter i motiveringen till sitt beslut (dom av den 24 oktober 1996 i de förenade målen C-329/93, C-62/95 och C-63/95, Tyskland m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. I-5151, punkt 52).

104 Precis som generaladvokaten har uppgett i punkt 123 i förslaget till avgörande redogjorde kommissionen, i punkt 130 i skälen till det ifrågasatta beslutet, för de omständigheter som kännetecknade marknaden i fråga, Verlipacks roll på densamma samt för på vilket sätt de beviljade stöden riskerade att påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrیدا konkurrensen på marknaden.

105 Av detta följer att talan inte kan bifallas på grunden att motiveringsskyldigheten enligt artikel 253 EG har åsidosatts.

106 Under dessa omständigheter ogillas talan i sin helhet.

Rättegångskostnader

107 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Konungariket Belgien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Belgien har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**

- 2) **Konungariket Belgien skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Timmermans

Edward

La Pergola

Jann

von Bahr

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 3 juli 2003.

R. Grass

M. Wathelet

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen